

Otázky na štátne záverečné skúšky na akademický rok 2021/22 magisterský stupeň štúdia histórie

- Učiteľstvo histórie

Študent pri štátnej skúške odpovedá z troch otázok (všeobecné dejiny, slovenské dejiny a predmetová didaktika). Otázku zo všeobecných a slovenských dejín si vyberie sám z jedného z troch okruhov (stredovek, novovek cca do roku 1848 a najnovšie dejiny). Tretiu otázku z predmetovej didaktiky si vyberie samostatne.

OTÁZKY

I. STAROVEK A STREDOVEK

Všeobecné dejiny

1. Grécke mestské štáty v klasickom období
2. Principát v antickom Ríme
3. Sťahovanie národov a vznik tzv. barbarských štátov na troskách Západorímskej ríše
4. Franská ríša za vlády Karola I. Veľkého (768-814)
5. Kríza Franskej ríše a jej rozdelenie v roku 843 (príčina a dôsledky)
6. Význam Byzancie pre stredoveké európske dejiny a kultúru
7. Storočná vojna (1337 – 1453) a jej dôsledky pre Francúzsko a Anglicko
8. Stredoveké mestá Európy
9. Boj o investitúru medzi pápežom a cisárom (Príčiny a dôsledky)
10. Krížové výpravy do Svätej zeme (príčina a dôsledky)
11. Feudálna spoločnosť, jej štruktúra a premeny v stredoveku
12. Najvýznamnejšie cirkevné rehole stredoveku a ich význam
13. Gotická kultúra v dejinách stredovekej Európy

Slovenské dejiny (stredovek)

1. Sťahovanie národov a územie dnešného Slovenska (Karpatskej kotliny)
2. Veľká Morava a jej význam pre slovenské dejiny
3. Vznik Uhorského štátu a vláda Štefana I. Svätého (997 – 1038)
4. Mongolský vpád do Uhorska (1241 – 1242) a jeho príčiny a dôsledky
5. Spoločenské zmeny v Uhorsku v 13. storočí
6. Poslední Arpádovci na uhorskom tróne (Štefan V. – Ondrej III.)
7. Karol I. Róbert a jeho vláda v Uhorsku (1309 – 1342)
8. Žigmund Luxemburský a jeho vláda v Uhorsku (1387 – 1437)
9. Matej Korvín a jeho vláda v Uhorsku (1458 – 1490)
10. Stredoveké mestá Slovenska (štruktúra a kompetencie)
11. Poslední Jagelovci na uhorskom tróne
12. Osmanskí Turci a stredoveké Uhorsko
13. Gotická kultúra na Slovensku (v Uhorsku)

II. NOVOVEK (cca do roku 1848)

Všeobecné dejiny

1. Zámorské objavy (príčiny a dôsledky)
2. Humanizmus a renesancia v Európe
3. Reformácia cirkvi v Európe v 16. storočí

4. Nizozemská revolúcia, odboj proti španielskej nadvláde
5. 30-ročná vojna (priebeh, príčiny a dôsledky)
6. Anglická revolúcia (priebeh, príčiny a dôsledky)
7. Rusko za vlády Petra Veľkého
8. Obdobie osvietenstva a absolutizmu v európskych dejinách
9. Americká revolúcia – vznik USA
10. Francúzska revolúcia (príčiny, priebeh, dôsledky)
11. Výboje Napoleona a Viedenský kongres
12. Rusko v 19. storočí, najvýznamnejší cári
13. Baroková a klasicistická kultúra

Slovenské dejiny

1. Dôsledky moháčskej bitky pre spoločenský, politický a hospodársky vývoj uhorskej spoločnosti
2. Vláda prvých Habsburgovcov na Slovensku (Uhorsku)
3. Uhorsko vo víre stavovských povstaní Gabriela Betlena, Juraja I. Rákociho, Imricha Tököliho, Františka II. Rákociho
4. Turecké nebezpečenstvo a Slovensko (1526 – 1699)
5. Konfesijný a náboženský vývoj uhorskej spoločnosti v 16. – 19. storočí
6. Najvýznamnejšie osobnosti uhorskej spoločnosti od 16. do polovice 19. storočia
7. Slovensko za vlády Márie Terézie
8. Slovensko za vlády Jozefa II.
9. Kultúra a školstvo v období renesancie a baroka
10. Prvá a druhá fáza slovenského národného hnutia
11. Tretia fáza slovenského národného hnutia
12. Slováci v revolúcii 1848/1849

III. NAJNOVŠIE DEJINY

Všeobecné dejiny

1. Zjednotenie Talianska v 19. storočí
2. Zjednotenie Nemecka v 19. storočí
3. Medzinárodné vzťahy pred prvou svetovou vojnou
4. Prvá svetová vojna – jej príčiny a priebeh
5. Mierové usporiadanie sveta po prvej svetovej vojne (princípy a realita)
6. Boľševické Rusko a vláda Stalina v ZSSR
7. Rast napätia v Európe v medzivojnovom období
8. Taliansky fašizmus
9. Medzivojnové weimarské Nemecko a nástup nacionálneho socializmu
10. Charakteristika a hlavné črty nemeckého nacizmu
11. Druhá svetová vojna – jej príčiny, priebeh a dôsledky
12. Rast napätia medzi veľmocami po skončení druhej svetovej vojny
13. Vznik bipolárneho sveta v druhej polovici 40. rokov 20. storočia
14. Európska integrácia v druhej polovici 20. storočia
15. Východný blok a príčiny jeho zániku na prelome 80. a 90. rokov 20. storočia

Slovenské dejiny

1. Rakúsko-maďarské vyrovnanie
2. Slovenská politika v období dualizmu
3. Veda, kultúra a umenie na území Slovenska v druhej polovici 19. storočia a pred prvou svetovou vojnou
4. Prvá svetová vojna a vznik prvej ČSR
5. Politický systém v medzivojnovom Československu
6. Zahraničná politika prvej ČSR

7. Hospodárske pomery v medzivojnovom Československu
8. Pozitíva a negatíva prvej republiky
9. Spoločensko-politický vývoj na Slovensku v období prvej ČSR (politické strany, boj za autonómiu)
10. Kultúra a školstvo na Slovensku v období prvej ČSR
11. Slovenská republika 1939 – 1945 (politický, hospodársky a kultúrny život)
12. Slovenské národné povstanie
13. Politika na Slovensku v období ľudovej demokracie 1945 – 1948
14. Februárový komunistický prevrat
15. Charakteristika a hlavné znaky komunistického režimu v socialistickom Československu
16. Pražská jar 1968
17. Obdobie tzv. normalizácie v socialistickom Československu
18. Nežná revolúcia a pád totalitného režimu v Československu

DIDAKTIKA DEJEPISU

1. Didaktika dejepisu ako vedecká disciplína
2. Súčasné trendy v dejepisnom vyučovaní
3. Ciele a obsah dejepisného vyučovania
4. Učebnica dejepisu. Jej funkcie, štrukturálne prvky, výskum a hodnotenie
5. Vyučovacie formy vo vyučovaní dejepisu
6. Metódy dejepisného vyučovania
7. Písomné pramene vo vyučovaní dejepisu
8. Vizualné médiá. Obraz v dejepisnom vyučovaní (fotografia a historická karikatúra)
9. Film a školský dejepis
10. Regionálne dejiny v dejepisnom vyučovaní

Ku každej otázke je dôležité preukázať základný historiografický prehľad.